

Sisältää m. m.

Puntaroitavaa	8
Kunnallisvaaliehdokkaita .	10
Kursseja	11
Kölnin matkan kaikuja	13
Dalbo no. 667	15
Kol-Duer	25
Urheilua	26
Henkilötietoja	26

Hammasteknikko

N:o 3 25. vuosikerta 1968

KAR -hammas- kulta

uutuudet!

tunnettu
norjalainen
-hammaskulta
-vaativaan tekniikkaan

Seos	Pitoisuus 0/100		Brinellikovuus		Sulamispiste C°
	Au	Pt	pehmeä	karkaistu	
ALFA A-kulta, pehmeä lisänä pienissä taivutuksissa	875	20	60	60	1000
BETA B-kulta, medium MO-, OD- ja MOD-paikat, erilliset 3/4 kruunut	800	20	95	105	940
GAMMA C-kulta, kova Voimakkaasti oklusaalirasitteiset 3/4 kruunut, pilarit, sillat	775	25	115	160	922
DELTA D-kulta, erikoiskova Koko- ja osaproteesit, sillat, lingvaali- ja palatinaalituet	740	45	135	215	920

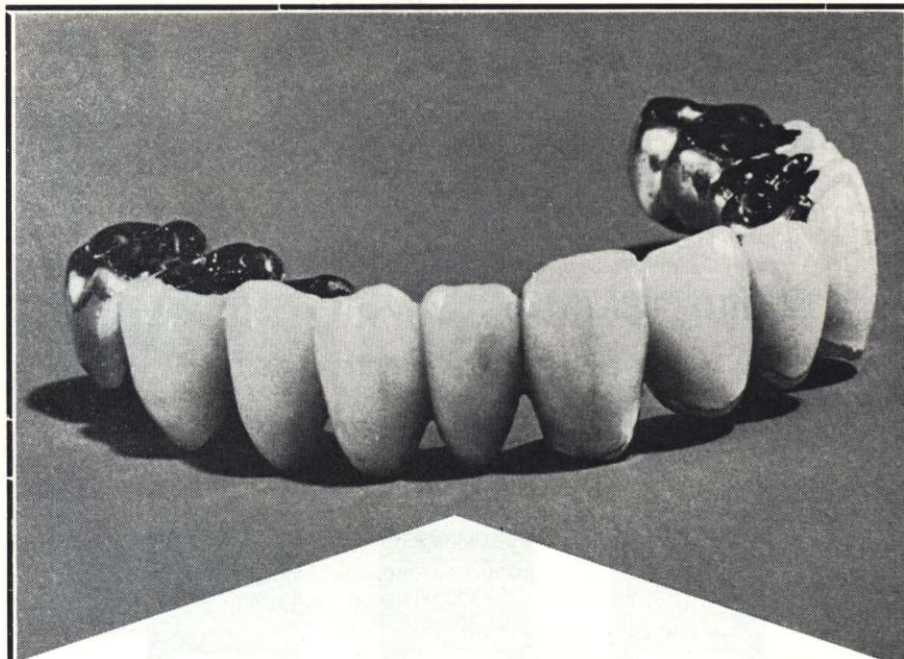
KAR **asmussen** HAMAR

Suomessa:

HAMMAS OY

Kalevankatu 3. A. Helsinki 10. Vaihde 64 36 36

SR-PYROPLAST

jacket- ja ikkunakruunut, sillanosat ja inlayt

Ivoclar-tehtaan uusi materiaali sivellään suoraan mallin päälle ilman vahaanmuotoilua ja kipsiin upotusta. Kovetetaan Pyro Convector-kuumailmapuhaltimessa

Yllä kuvattu 14 hampaan silta on valmistettu Suomessa SR-Pyroplast-menetelmällä

YKSINMYynti:

HAMMASVÄLINE OY

HELSINKI 10
KESKUSK. 8
PUH. 12 623

TURKU
AURAKATU 8
PUH. 27 921

TÄRKEÄ ASIA SELVÄKSI...

Näillä lipukkeilla voitte näyttää
asiakkailenne,
mitä Sjöding-kultaa käytätte

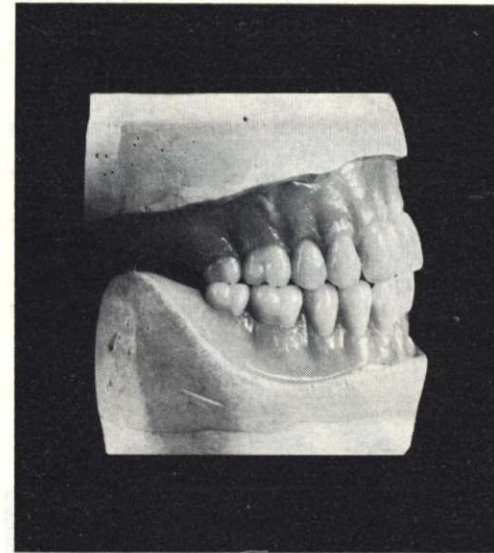

Täyttäkää valkoinen ruutu vastaavan
lejeeringin kirjaimella, merkitkää
nimenne alaosaan ja kiinnittäkää
lipuke läheteeseen tai laskuun.

OY DENTALDEPOT AB

Helsinki Eteläranta 2 Puh. 12 601

Voimakasta lukittumista vältettävä

Tämä on tänään johtavien protetiikkojen mielipide. Heidän ajatuksensa on toteutettu nykyaikaisessa BIO-STATICissa. Tämä takahammas takaa hyvän sentraaliokluusion. Toisaalta se tarjoaa välttämättömän fysiologisen okluusiotoleranssin. BIO-STATICin purupinta on siten suunniteltu että ei synny liikaa ohjautumista (lukitusta), jonka seurauksena olisi kudosisvahinkoja. Proteesin perustaa säästetään ja aikaansaadaan luunnaltaan esteetön pyöröpurenta. Hiontaa ei tarvita. BIO-STATIC-purentapintojen toimintakyky ja kauneus säilyvät. Tämä takahammas sopii hyvin epädullisiinkin purenta-olosuhteisiin lihasten ollessa veltot. Se tarjoaa varmuuden siitä, että on tehty parasta protetiikkaa — potilaita ajatellen. Lisäksi BIO-STATIC on nopea ja helppo asetella missä artikulaattorissa tahansa. Mallit sopivat kaikkiin purentoihin.

bio STATIC

akryli takahampaat

Saatavana 2-värijärjestelmää:

uutta

1. **BIO-STATIC-Bident**
Kaikissa 16 Bident-värissä
2. **BIO-STATIC-opal**
Kaikissa 13 Bident-Opal värissä

Lisätietoja annamme mieliihyvin

OY DENTALDEPOT AB

SAMAT MALLIT
SAMAT VÄRIT
SEKÄ POSLIINI-
ETTÄ AKRYYLI-
HAMPAISSA

AKRYYLIhampaiden huippulaatu yksilöllisine karakterisointeineen. Monivärietuhammas, joka opalisoi ja fluorisoi luonnon hampaan tavoin. Erittäin vastustuskykyinen liuottimia vastaan ja rakenteeltaan homogeeninen. Nämä ominaisuudet on hampaalla, jonka nimi on

Luxopalit CL
CROSS LINKED SOLVENT RESISTANT

Hinnaltaan edullinen akryyliposkihammas on LUXOCRYL CL Cross Linked — Solvent Resistant

Yksinmyyjä:

hammastarvike oy

Arkadiankatu 12 A
Helsinki 10
Puh. 49 74 77 — 49 07 40

POSLIINIhampaiden huippulaatu yksilöllisine karakterisointeineen on monivärietuhammas

SAMAT MALLIT
SAMAT VÄRIT
SEKÄ POSLIINI-
ETTÄ AKRYYLI-
HAMPAISSA

Luxodent
VACUUM

Laadultaan ensiluokkainen posliinietuhammas ilman karakterisointeja

Naturadent
VACUUM

Täysin anatomisesti muotoillut poskihammaat LUXOFORM-VACUUM ja VACULUX

Yksinmyyjä:

hammastarvike oy

Arkadiankatu 12 A
Helsinki 10
Puh. 49 74 77 — 49 07 40

Hammas- teknikko

TOIMITUSKUNTA

Päätoimittaja Mauno Elomaa
Os. Henrikintie 27 A 1, Helsinki 37
puh. 455 751

Jäsenet: E. O. Vuori ja Kauko Tiainen

Kirjoituksia lainattaessa on
lähde mainittava.

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO — FINLANDS TANDTEKNIKER FÖRBUND r.y.
HELSINKI 10, Arkadiankatu 14 B 30. Puh. 447 123, postisiirto 12690 — Liiton puheenjohtaja
Usko Kari-Koskinen, Saaristonkatu 34 Hämeenlinna, puh. 22 487. Liiton toiminnan-
johtaja Mauno Elomaa, Henrikintie 27 A 1 Helsinki 37, puh. 455 751/719 603. Tavatta-
vissa toimistossa maanantaisin klo 18—19. Taloudenhoitaja merkonomi Arto Salminen.

AVUSTUSKASSA Helsinki 37, Henrikintie 27 A 1. Postisiirtotili 16787. Puheenj. Mauno
Elomaa. Henrikintie 27 A 1, puh. 455 751. Siht. E. O. Vuori, Ulvilantie 23 D 46, puh.
451 814. Avustuskassanhoit. I. Warala, Mannerheimint. 19 A 3, puh. 493 535, kot. 493 331

Puntaroitavaa

Kesä on kulunut monenlaisten asioiden ohessa ja melkein niin kuin ei sitä olisi ollutkaan. On ollut kokouksia ja neuvotteluja melko tiiviisti, jotka ovat olleet ammattikunnallemme hyvin tärkeitä. Yksi tärkeimmistä on ollut hammasteknikkokoulutuksen lisääminen ja siinä ohessa apuhenkilöstön virallinen kouluttaminen. Näistä asioista on pohdittu pitkään ja asiaa harkittu joka puolelta. Asia on siksi tärkeä, että sen kanssa ei saa pitää kiirettä, vaan sitä on rauhallisesti tutkittava ja huomioitava kaikki seikat. Ei yksinomaan tämän hetken tilanteen mukaan, vaan se on katsottava pitkällä tähtäimellä ja huomioitava myöskin tulevaisuus ja sen mukanaan mahdollisesti tulevat työn saanti ja muut vaikeudet. Tällä hetkellä ja pitkän aikaa on ollut ja on laboratorioita, joilla on vajaatyöllisyyttä ja jopa niin, että käsi poskella odotellaan puhelimen soittoa. Siitä huolimatta kiihkeästi toisaalta halutaan lisäkouluttaa uutta työvoimaa ja siten lisätä ja jatkaa vajaatyöllisyyttä.

Meillä on elinkeinovapaus, jokaisella laillistetulla hammasteknikolla on oikeus ja vapaus perustaa oma laboratorio, se on kehitystä ja eteenpäin menoa. Mutta ennen tätä on oltava selvillä liikkeenhoidosta ja siihen kuuluvista tehtävistä ja velvollisuuksista, jonka taidon voi hank-

kia valmistumisen jälkeen työskentelemällä edelleenkin laboratorioissa, jossa on opinkin saanut. Se on samalla kiitoksen osoitus oppi-isälleen. Ajankohta tulee kyllä, joka osoittaa sopivan ajan tulleen omalle yritykselle. Maassamme ei ole onneksi kehittynyt ns. suurlaboratorioajatusta, lukuunottamatta hammaslääkäreiden ajatuksia, ja tuskinpa tulee kehittymäänkään, siitä meidän itse on pidettävä huoli. Yksityisen yrittäjän henki vallitsee meidänkin ammattikuntamme keskuudessa ja se on tyyppillistä käsityöammattialojen suuntausta. Kuitenkin käydyissä keskusteluissa saa tosin rivien välistä lukea tällaisen halun olevan ja tähän suuntaan pyrittävän määrättyssä tarkoituksessa.

Onhan selvää, ettemme voi hyväksyä apuhenkilöstön kouluttamista niin pitkälle, että tällainen henkilö voi hoidella asioita suoraan hammaslääkärin kanssa. Se osoittaa jo sitä, että ryhdytään kouluttamaan laajassa mitassa ja keskitytään suurlaboratorioon, jossa eri osastoilla on vain yksi laillistettu hammasteknikko ja loput apuhenkilökuntaa. Jos asiat kehittyvät näin ja tähän tähdätään, niin mitä sitten tehdään nykyisillä laboratorioilla ja hammasteknikoilla. Suunnitelmat osoittavat, että hammasteknilliset laboratoriot ja hammasteknillinen koulutus on kokonaan saatava hammasteknikkojen hallintaan ja valvontaan, koska muuten meikäläisten etuja ei valvota eikä huomioida, vaan jonkun muun edut ovat paremmin tapeetilla. Myöskin on ilmennyt ulkolaisten — lähinnä saksalaisten — hammasteknikkojen haaliminen maahamme. Se on ehdottomasti estettävä, vaikka teemana olisikin kurssien järjestäminen, se on hämäystä, ja voi kysyä: missä viiptyvät aikaisemmin luvut kurssit. Tämä toiminta on vastoin hammasteknikkolakiakin, joka sen kieltää ja antaa oikeudet vain Suomen kansalaiselle. Jos näin siitä huolimatta tapahtuu, on jokaisen suomalaisen hammasteknikon velvollisuus lopettaa työskentely sellaisessa laboratorioissa. On tekosyy, että vedotaan siihen, ettei töitä saada teetettyä. On paljon laboratorioita, jotka potee työn vähyyttä. Työt voi lähettää sellaisille eikä huomioida sitä, mistä saisi työt halvimmalla. Jotka ovat niitä hintojen polkijoita, heitä ei saisi suosia. Periaatteena pitäisi olla: hyvästä työstä hyvä maksu ja hyvä palkka. Se kannattaa ja tulee vastaisuudessakin kannattamaan.

JK. IAZ:n kongressi Genovassa on tammikuun alkupäivinä ja samalla on kansainvälinen hammasalan näyttely. Asiasta kiinnostuneet ottakaa yhteys Liittoon.

Ammattikuntamme jäseniä kunnallisvaali- ehdokkaana

Mauno Elomaa
Helsingissä No. 160

**Motto: Hammasteknikot
tunnetuksi myöskin
kunnalliselämässä**

Jorma Orell
Oulussa No. 453

Kunnallisvaalit ovat lähestymässä. Tähänkin seikkaan on hammasteknikkojenkin syytä paneutua. Meidän ammattikuntamme on saatava tunnetuksi, sillä kunnalliselämässä tulee meilläkin olemaan valvottavaa ja seurattavana etujamme monessa muodossa. Tämän johdosta on tyydytyksellä todettava, että tällä kerralla on Helsinki ja Oulu avainasemassa ja näitten kaupunkien kunnalliselämään on valittavana oman ammattikuntam-

me edustus. Helsingissä on valtuustoehdokkaana Keskustapuoluudessa numerolla 160 erikoishammasteknikko Mauno Elomaa ja Oulun valtuustoehdokkaana Liberaaleissa numerolla 453 erikoishammasteknikko Jorma Orell.

Kun asiat ovat näin hyvässä mallissa, niin antakaamme tukemme heille, sillä se tulee vastaisuudessa olemaan tarpeen asioiden eteenpäin kehittyessä ja eteenpäin viemisessä.

Erikoishammasteknikkokoulu

Tällä hetkellä on VI jatkokurssi menossa, joka päättyy joulukuun alkupuolella. Seuraava eli VII jatkokurssi alkaa tammikuussa 1969.

Tätä silmälläpitäen on pääkaupungin lehdissä ollut seuraava ilmoitus:

»Huomioikaa tämä ne, jotka ovat olleet 10 vuotta laillistettuna ja ne Hammasteknikkokoulun käyneet, jotka ovat olleet 5 vuotta laillistettuna ja haluavat päästä Erikoishammasteknikkokouluun.»

Erikoishammasteknikkokurssit

Hammasteknikontoimen harjoittamisesta annetussa laissa edellytetyt jatko- ja erikoiskurssit järjestetään laillistetuille hammasteknikkoille. Jatkokurssille ovat oikeutettuja hakemaan oppisopimusteitse valmistuneet hammasteknikot, jotka ovat vähintään 10 vuotta harjoittaneet hammasteknikon ammattia ja erikoiskursseille hammasteknikkokoulusta valmistuneet hammasteknikot, jotka ovat toimineet 5 vuotta hammasteknikkoina. Kurssit kestävät 100 työpäivää ja alkavat tammikuussa 1969, mikäli riittävä määrä kursseille päteviä hakijoita ilmaantuu.

Hakemukseen tulee liittää virkatodiste, oikeiksi todistetut jäljennökset keskikoulutodistuksesta (hammasteknikkokoulusta valmistuneiden koulun päästötodistukses-

ta) ja laillistamis päätöksestä sekä nykyinen tarkka osoite. Niiden kursseille pyrkijäin, jotka eivät ole suorittaneet keskikoulukurssia, on oppikoulun vastaavan aineen opettajan, jolla on valtion oppikoulun nuoremman lehtorin pätevyys, antamalla todistuksella (oikeaksi todistettu jäljennös) osoitettava omaavansa riittävät tiedot keskikoulun kurssivaatimuksiin kuuluvissa seuraavissa aineissa: fysiikka, kemia ja terveysoppi. Hakemuspapereita ei palauteta.

Niiden hakijoiden, jotka ovat aikaisemmin toimittaneet lääkintöhallitukselle edellä mainitut hakemuspaperit, tulee 5. 10. 1968 mennessä kirjallisesti vahvistaa pyrkivänsä alkavalle kurssille.

Erikoishammasteknikkojen jatkokurssitoimikunnalle osoitetut hakemukset on lähetettävä osoitteella: Erikoishammasteknikkokurssi, Lääkintöhallitus, Siltasaarenkatu 18 A, Helsinki 53, lokakuun 5 päivään 1968 mennessä.

*Erikoishammasteknikkojen
jatkokurssitoimikunta*

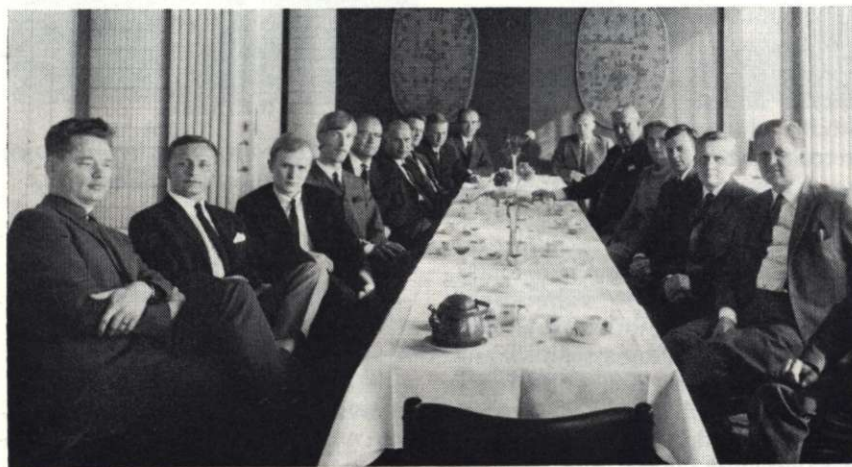
Jatkokursseille

aikovat, jotka eivät ole suorittaneet vaadittuja kemian, fysiikan ja terveysopin aineita ja ovat halukkaita nämä suorittamaan, ottaa kirjeellisesti yhteys Suomen Hammasteknikkojen Liittoon tarkempien ohjeiden saamiseksi luku- kirjoihin nähden ym.

ERIKOISHAMMASTEKNIKKOKURSSI V

Viime numerosta jäi pois ryhmäkuva, koska se ei ehtinyt tarkoitettuun numeroon. Samalla oikeastaan »teknillinen häiriö», joka aiheutti sen, että valmistuvien erikoishammasteknikkojen luettelosta puuttui Ragnar Holmin nimi. Kuva osoittaa mukana olon ja osa onnittelusta kuuluu myöskin hänelle.

LAPIN POJAT ASIALLA

Lapin tuntureitten tuntumassa Rovaniemellä kokoontui kuvassa oleva ryhmä pohtimaan syntyjä syviä ja perustamaan omaa osastoaan sekä samalla nauttimaan Depoon tarjoamasta ja emännän pannusta kaadetusta kahvista herkullisine voileipineen. — Kuitoksia, Lapin pojat ja Depoo!

Kölnin matkan kaikuja

Kölnin matka ja Dental Schauhin tutustuminen toteutui elokuun 26—30 päivinä. Aamun aikaisuudesta huolimatta oli ryhmä pirteänä ja hyväntuulisena lähtövalmiina lähteäkseen nelimoottorisella matkaan. Suotuisan sään vallitessa ja ilman ilmakuoppia sujui pehmeä lento ja matka taittui aikataulua nopeammin. Monipuolista ohjelmaa riitti kaiken aikaa ja joka päiväksi. Pääkohteena oli näyttely ja sen lisäksi De Trey'n järjestämä K + B demonstraatio, Espen jäljennöksenottotekniikasta, Ceka-kurssi ja Bayerin konsernissa käynti.

Näytteillä oli tavattoman paljon mitä erilaatuisimpia tuotteita dentaalialalta. Mitään mullistavaa ei esiintynyt, mutta sen sijaan pikkukikkoja yksityisyrittäjiltäkin

löytyi, jotka halusivat tuoda tuotensa ja äänensä kuuluville. Eri-laisia teknillisiä töitä oli runsaasti näytteillä ja olipa siellä suomalaisenkin hammasteknikon kätten töitä esillä. Työesittelyä oli runsaasti ja etenkin jäljennöksenottoaineet olivat voimakkaasti esillä ja niiden käyttöä esiteltiin. Vaikea olikin todeta, mikä niistä paras mahtoi olla, käytäntöhän sen lopullisesti ratkaisee ja aineen helpokäyttöisyys sekä tarkkuus. Kuka jaksoi kiertää ja oli tarkkana, hän näki paljon ja sai näyttelystä paljon irti, siinä riittääkin purtavaa ja sulattamista sekä ajattelemista. Mieluisia ja piristäviä yksityiskohtia oli myöskin Reinin risteily, joka antoi mieluisan kuvan valaistusta Kölnistä, ja loistavan hyvä tarjoilu kruunasi sen iltahet-

Osa ryhmästä kokoontuneena isäntineen Bayerin historiallisen hallintorakennuksen eteen »ikuistettavaksi», jonka yhtiön johto välttämättä halusi toteuttaa.

Uusia hammasteknikkoja

Pätevyyskokeista, jotka pidettiin ajalla 5—10. 8. 1968 valmistui 6 hammasteknikkoa. Koko määrästä hylättiin 2 ja yksi sai kirjallisissa ehdot. Onnittelemme ja toivotamme menestystä seuraaville: Kaj Holm, Ari Kemppinen, Klaus Koskinen, Reijo Nieminen, Jouko Rosendahl ja Antti Tarkkainen.

ken, joka yhdessä laivalla vietettiin. Suurenmoinen nähtävyys oli tutustuminen Bayerin valtavaan tehdaslaitokseen oppaiden johdolla ja todeta, että sieltä tulee markkinoille paljon muutakin kuin aspiriinia. Kierrosta kestikin 6 tuntia ja kun urakan päälle oli vielä nautinnollinen lounas ja silmänruoaksi tutustuminen loisteliaaseen japanilaiseen puutarhaan, oli kaikki hyvin. Loppuvaikutelma matkasta oli hyvä, sen kannatti tehdä ja sitä kannattaa nyt muistella. Suuren kiitoksen olemme velkaa Depoolle, De Treyille, Hammasvälineelle, Bayerille ja monelle muulle, jotka olivat asiassa mukana ja auttamassa sitä, että matkasta kehittyi niin antoisa kuin mitä se oli. Super Caravel toi pumpulin pehmeydellä takaisin ja seuraavan kerran kolmen vuoden kuluttua on Münchenissä jälleen vastaavanlainen tilanne ja varmasti on jälleen runsaasti lähtiöitä starttivalmiina. Kiitokset vielä hyvästä, suhtautumisesta matkaan.

M. Elomaa

TYÖVOIMAA TARVITSEVAT JA TYÖPAIKKAA VAILLA OLEVAT. TIEDOITAKAA SIITÄ SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITOLLE. TYÖPAIKKOJA TARJOLLA. Os. on Arkadiankatu 14 B 30, Helsinki 10.

... jäsen ja avustuskassan maksut!

HUOMIOITAVAA

Oletko muistanut suorittaa jäsenmaksusi. Sinulle lähetetty jäsenmaksukortti on voinut unohtua laatikkoosi ja jäädä sinne. Ota se sieltä ja suorita maksuvelvollisuutesi ensitilassa.

DALBO n:o 667 malli pat.suojattu.

Nivelankkuri, syst. H. Dalla Bona.

Partiaaliproteesin kiinnitykseen.

DALBO-nivelellä on seuraavat toimintamahdollisuudet:

- Resilienssiliike
- nivelliike
- jousitettu palautus
- kiinnitys
- ohjaus
- kontrolloitu liikeraja

Ei vahingollisia pinteitä

Suuri käyttöalue

Mahdollisuus kuormittaa eläviä tukihampaita yksinkertainen, tanakka rakenne, helppo asentaa

Patriisi koostuu T-palkista, jonka alapäässä on ankkurikuula. Matriisi on päästään suljettu sylinteri, jonka avoin alapää muodostaa aktivoitavan, joustavan kiinnityksen ja sulkee sisäänsä patriisin kuulan. Matriisin sivussa on ura, johon patriisin palkki ohjautuu. Sylinterin sisällä on kartio-kierrejousi. Jousi asetetaan paikalleen siten, että pienempi pää vastaa kaulaan, jolloin ei synny kitkaa sylinterin seinämiä vastaan.

Vaikutustapa ja biokemiallinen toiminta

Proteesia kuormitettaessa sallii ankkuri (vastakohtana saranaliikkeelle) suoran pystyliikkeen, joka vaimennetaan melko voimakkaalla jousella. Kun jousen sallima pystyliike on käytetty loppuun, ei pro-

teesi voi enää syvemmälle painua, vaan pystyliike muuttuu saranaliikkeeksi.

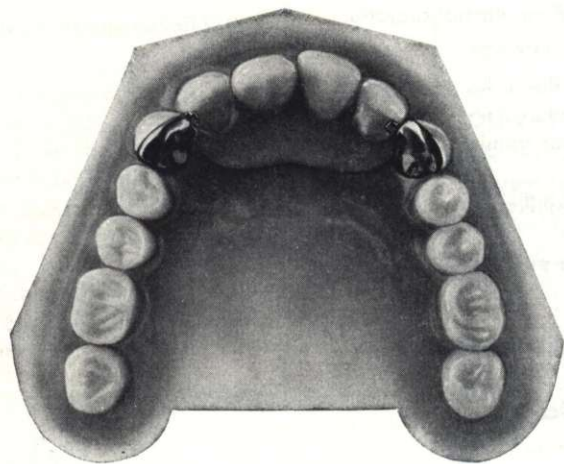
Tämän mekanismin ansiosta on matriisijousella tukihampaan kudokseen kohdistuvaa painetta keventävä vaikutus.

Matriisin ohjauskorvakkeita sopivasti hiomalla voidaan saranaliikkeen pituutta säädellä.

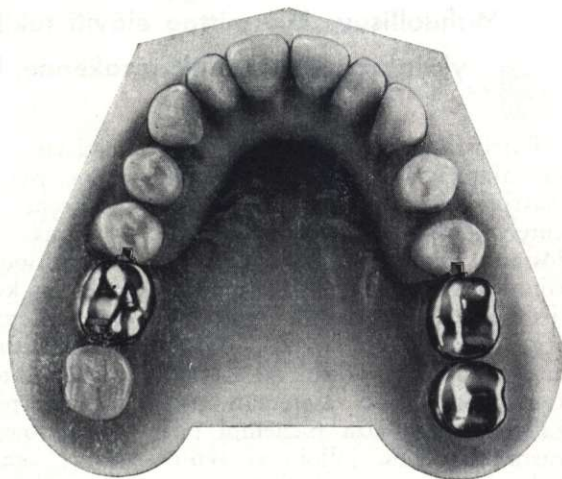
Jos jousi poistetaan matriisista, säilyy kaikki toiminnat, mutta proteesi lepää ikenellä.

Jousen tilalle matriisiin voidaan panna kylmäakryyliä, tällöin proteesi otetaan suusta ennenkuin akryyli on kovettunut ja ylimäärä poistetaan. Nyt ankkuri toimii tavallisen vapaapätesaranan periaatteella.

Kuten huomataan, voidaan ankkuri sovittaa yksilöllisten tapaus-ten mukaan. →

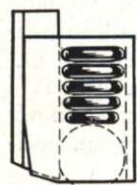

Osaproteesi

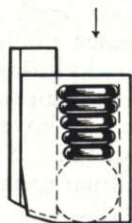

Joustava proteesi

Oklussaali

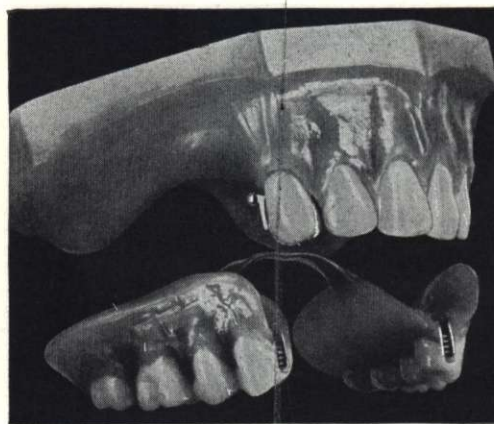
*Lepotila
Gingivali*

• *Vertikaalikuormitus*

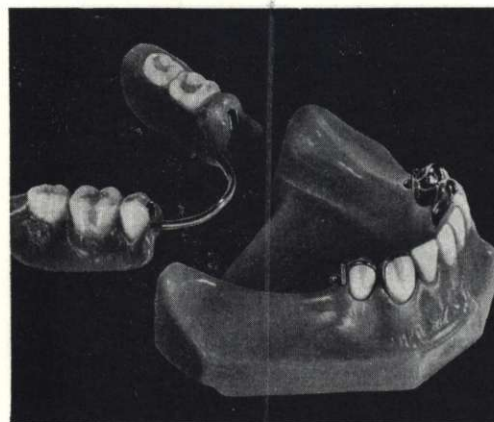
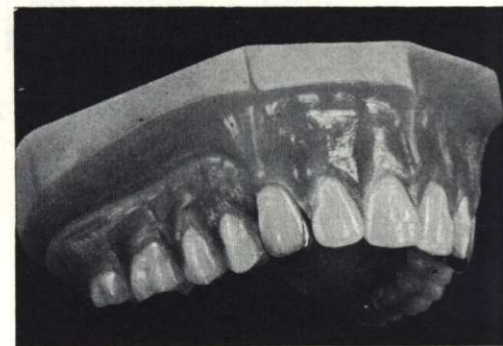

*Vertikaali, nivel-
kuormitus*

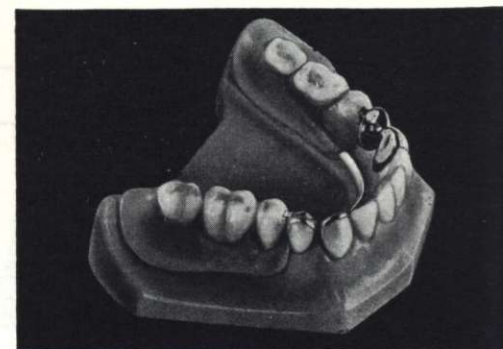

bileterali

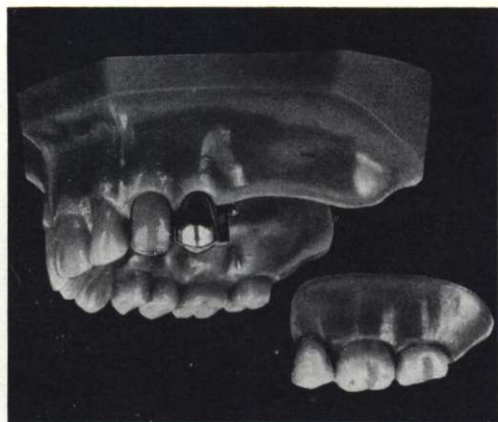
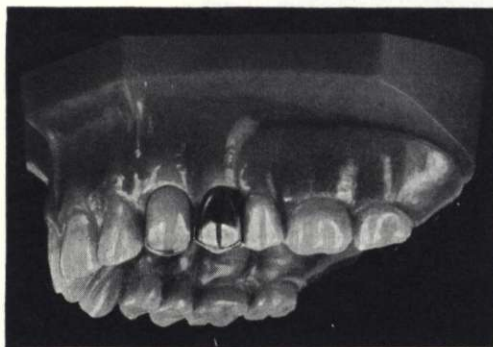
YLALEUKA

ALALEUKA

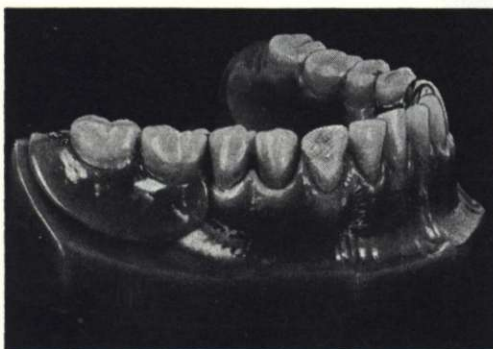

YLÄLEUKA

unilaterali

ALALEUKA

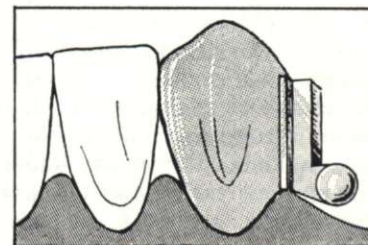

Pystyliikkeellä varustettu nivelankkuri DALBO n:o 667

Asennus

Kun proteesia on kokeiltu ilman ankkuria menetellään seuraavasti:

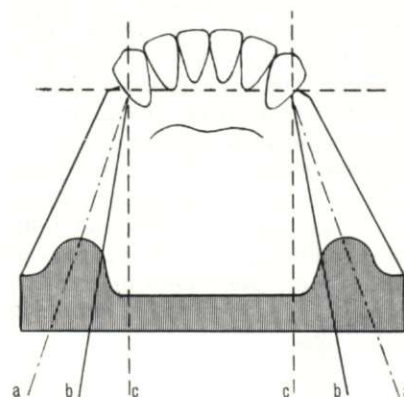
1. Patriisi kiinnitetään klebevahalla tutkihampaaseen, pannaan juotosmassaan ja juotetaan (kuva 1). Unilateral-proteesissa kuulani-
velen suunta on alveolaariharjan suunta.

1

2. Bilateral-proteesissa rinnan asennettavat patriisit kohdistetaan ehdottomasti pystysuorasti toisiinsa nähden purupintaa kohden. Mekaanisesti olisi myös samansuuntaisuus mediaani-pintaa kohti ihanne (saranaliike) (kuva 2 c), mutta alveolaariharjan erisuuntaisuus (kuva 2 a) ei sitä salli aina.

Kliinisesti ihanteellisin linja valitaan näitten väliltä (kuva 2 b). (Käytetään parallelometriä ja ohjainta.)

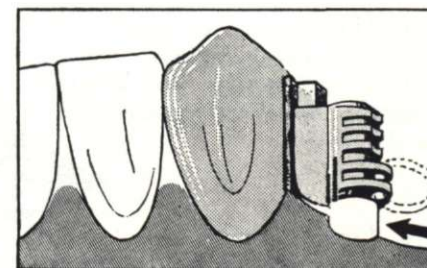

2

- a. Alveolaariharjan suunta
- b. Asennussuunta
- c. Parallellisuunta

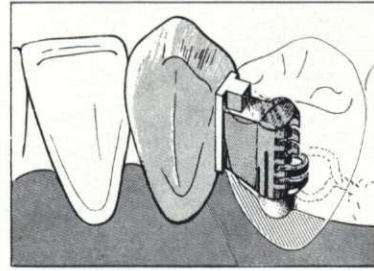
3. Matriisin sylinteriin ja jouselle sivellään hiukan kipsiä, jonka jälkeen matriisi painetaan kuulani-
velelle. Tarkistetaan, että jousi lepää kuulaa vastaan.

Gingivan ja ankkurin välinen tila täytetään myös kipsillä (kuva 3).

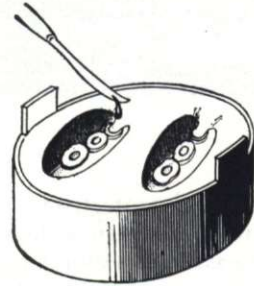
3

4. Akryylihammas hiotaan karkeasti ja sovitetaan ankkurille. Patriisin ohjauspalkki pitää nousu hampaan oklusaalipinnan yli ja hiotaan purupinnan mukaan. Matriisiin mukana seuraavaa lankaa voidaan tarvittaessa käyttää lisäkiinnityksenä (kuva 4).

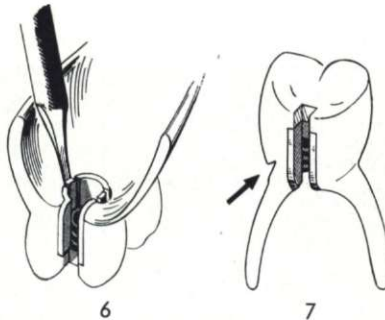
4

5. Kyvettiin panossa tulevat kaikki proteesihampaat kyvetin vastapuolikkaaseen. Hiottu hammas, johon matriisi tulee, täytetään tipalla hampaan väristä akryyliä, ennenkuin rosa akryyli täpätään (kuva 5). Kun hampaan väri on akryyli on plastista, täpätään rosa akryyli. Kyvetin avaaminen ei ole välttämätöntä. Polymerisoinnin jälkeen avataan kyvetti, proteesi irroitetaan (akryylin sitomat kohdat vapautetaan kuumalla spaattelilla). Jousi poistetaan matriisista, puhdistetaan kipsistä ja pannaan paikalleen.

5

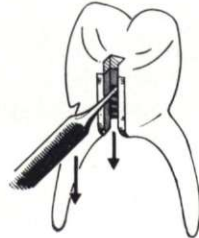
6. Aktivoitaessa matriisin kiristyslamelleja työnnetään terävä, kuuma instrumentti lamelliin ja akryylin väliin (kuva 6).

6

7

7. Hammas, jossa matriisi on, varustetaan servikaalisesti pienellä uralla, että potilas voi kynnellä irroittaa mukavasti proteesin (kuva 7).

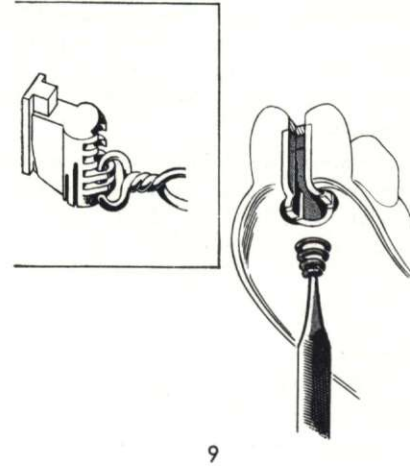

8

8. Lopuksi kokeillaan nivelen toimintaa. Sen pitää olla kaikesta kitkasta ja karheudesta vapaa.

Hammaslääkärin huolto

Vähintään kerran vuodessa potilas käy hammaslääkärintarkastuksessa. Silloin *vaihdetaan* matriisin jousi, vaikka se olisikin uuden veroinen. Vanha jousi poistetaan terävällä instrumentilla (kuva 8). Uusi jousi pannaan paikalleen käyttämällä apuna katkaistua poraa (kuva 9). Jousi pannaan sylinteriin kuvan osoittamalla tavalla. Jos proteesin pysyvyys on huonontunut, aktivoidaan matriisin alapäässä olevat kiristyslamellit, ohjauskisko voidaan myös aktivoida.

9

Seloste

Platina/kultaseos

	667	bilateral	iso malli	Elitor
	667 A	unilateral	iso malli	Elitor
	667 B	bilateral	pieni malli	Elitor
	667 C	unilateral	pieni malli	Elitor

Paralellometri-
ohjain

Suomessa: Oy Dentaldepot AB.

Selostus ensimmäisestä hammasteknikkojen opin- tomatkasta Moskovaan ja Leningradiin 21—28. huhtikuuta 1968

Hans Günter Locke Fa Luxene,
Düsseldorf

Koska tämä matka tarjosi niin moni-
muotoisia vaikutelmia, annamme kahden
eri osanottajan kertoa vaikutelmistaan.
Toinen selostus on lähinnä informaatio-
luontoinen, toisessa sensijaan käsitellään
ammattitamme koskevia asioita.

Ensimmäinen hammasteknikkojen mat-
ka Neuvostoliittoon tarkoituksena vie-
railla sikäläisissä klinikoissa ja tavata
hammasteknikkoja sekä hammaslääkärei-
tä siellä, järjestettiin seuramatkana. Oh-
jelmaan kuului kahden päivän vierailut
Moskovan ja Leningradin hammaslääke-
tieteellisissä poliklinikoissa.

Moskovassa vierailu kohdistui polikli-
nikkaan N:o 13 Kalinskin kaupungin-
osassa. Jokaisessa kaupungin 10:ssä kau-
punginosassa toimii 1 tai 2 poliklinikkaa
hammashoitoa varten. Klinikassa N:o 13,
jossa vierailimme, työskentelee (kahdessa
vuorossa) 40 hammaslääkärinä ja 25 tek-
nikkoa. 13 hammaslääkärinä työskentelee
proteettisella osastolla.

Leningradissa vierailimme piiripolikli-
nikassa Serjenskin kaupunginosassa. Le-
ningradin 16 kaupungin osassa toimii kus-
akin poliklinikka, joissa työskentelee n.
40 hammaslääkärinä (myös kahdessa vuo-
rossa). Poliklinikassa, jossa me vierailim-
me, toimii 72 hammaslääkärinä ja 30 tek-
nikkoa. H-lääkäreistä täällä 14 toimii
proteettisella osastolla, 20 hampaanoiko-
misosastolla 5 kirurgisella ja 33 paikkaus-
osastolla. Molemmat klinikat Moskovassa
sekä Leningradissa työskentelevät samo-
jen metodien mukaan.

Neuvostoliitossa on ainoastaan polikli-
nikoita hammashoitoa varten, muutamissa

poikkeustapauksissa hammaslääkärillä
saattaa olla yksityisvastaanotto klinikka-
työn ohella. Itsenäisiä laboratorioita tai
hammasteknikoita ei Neuvostoliitossa ole
lainkaan.

Vierailijan ensimmäinen huomio on se,
että melkein kaikki klinikoissa työsken-
televät henkilöt, niin hammaslääkärinä
kuin teknikotkin ovat naisia. 86 % kai-
kista julkisen terveydenhoidon aloista
ovat naisten hoidossa.

Hammasteknikot

Yhtä proteettisella osastolla työskente-
levää lääkäriä kohti toimii tavallisesti 2
teknikkoa laboratoriossa. Päätettyään 10
luokkaisen koulun (yleissivistys) 17 vuo-
den iässä tulevan tekniikan on käytävä 3-
vuotinen ammattikoulu. Hyväksytyt tut-
kinnon jälkeen hänet sijoitetaan polikli-
nikan yhteydessä olevaan laboratorioon.
Täällä hänellä on mahdollisuus päästä
ammattisena eteenpäin kolmessa »katego-
riassa» (palkkaryhmässä). Jokaisen siir-
tymävaiheen yhteydessä vaaditaan hy-
väksytty tutkinto. Peruspalkka alimmas-
sa ryhmässä on 90 ruplaa kuukaudessa.
Korkeimmassa ryhmässä palkka kohoaa
120 ruplaan kuukaudessa. Tämä perus-
palkka maksetaan tekniikan suoritetta
määrätyt normit, t.s. työt on valmistet-
tava etukäteen ilmoitetun aikamäärän
puitteissa. Mikäli teknikko ylittää asetet-
tut normit, saattaa hänen palkkansa
nousta 180 ruplaan kuukaudessa.

Normit vaihtelevat eri klinikoissa jon-
kin verran. Täyttääkseen vaaditut nor-
mit, on tekniikan pystyttävä valmistaa
esim. 6—8 kruunua päivässä tai
20—25 proteesia kuukaudessa. Vaadittu
työaika on 35—42 tuntia viikossa. Lauan-
taisin ei työskennellä.

Virallinen vaihtokurssi on: 1 rupla =
4,40 DM. (Suomen rahassa 1 rupla on

4,68 mk.) Tämä kurssi ei tosin vastaa to-
dellista ostovoimaa.

Hammaslääkärit

Viisivuotisen opiskelun jälkeen ja suo-
ritetun loppututkinnon jälkeen hammas-
lääkäri saa toimen poliklinikalla. Hän
työskentelee specialistina jollakin neljästä
osastosta. (Kirurginen, proteettinen, ort-
hodonttinen tai hampaanpaikkausosasto.)
Työskentely tapahtuu kahdessa vuorossa.

Hammaslääkäri ansaitsee: 1 asistentti-
vuonna 80 ruplaa kuukaudessa, 5 vuotta
ammattisena olleena 95 ruplaa kuukaudes-
sa, 10 vuotta ammattisena olleena 105 rup-
laa kuukaudessa.

Työaika on tosin ainoastaan 5 ½ tun-
tia 5-päiväisessä työviikossa. Professorin
kuukausipalkka on n. 145 ruplaa. Hänellä
on lisäksi mahdollisuus ottaa yksityis-
potilaita klinikalla. (Vertailun vuoksi
mainittakoon, että naispuolinen trakto-
rin kuljettaja ansaitsee 115—200 ruplaa,
linja-auton kuljettaja 180—200).

Potilaat

Kaikki lapset 16 ikävuoteen saakka,
samoin kuin eläkeläiset ja invalidit saa-
vat kaiken hammashoidon ilmaiseksi.
Lapset tarkastetaan 3 vuotisesta alkaen 2
kertaa vuodessa ennakoivasti mie-
lessä. Tarkastukset tapahtuvat lastentar-
hoissa ja kouluissa. Kokonaiset koululuo-
kat tulevat suljetussa järjestyksessä klini-
koille. Aikuiset potilaat maksavat ai-
noastaan hammasproteesista tai muusta
teknillisestä työstä. Kirurginen hoito se-
kä paikkaukset ovat kaikille maksutto-
mia.

Potilaille maksaa esimerkiksi: kruunu
(terästä) 2 ruplaa, kruunu (kultaa) 10
ruplaa, kokopurenta 14/14 14 ruplaa.

Hammaskulta maksaa 8 ruplaa. Ver-
tailun vuoksi mainittakoon, että 20 sa-
vukkeen rasia maksaa 0,22, hotelliaamia-

nen 1,50, lämmin ateria 3—4 ruplaa, pol-
kupyörä 50, televisiovastaanotin 150—
400 ja skootteri kokonaista 500 ruplaa.

Protetiikka

Hammaslääkäri ottaa tavallisesti jäl-
jennöksen joko kipsillä tai vahamaisella
jäljennösaineella. Jos kysymyksessä on
koko ylä- tai alaproteesi, käytetään ak-
rylistä tehtyä funktiolusikkaa. Mallit,
joita me näimme, oli valettu hyvin peh-
meästä valkoisesta kipsistä.

Kruunut ja siltatyöt tehdään melkein
poikkeuksetta teräksestä. Kruunut teh-
dään teräslevyhylyistä pakottamalla.
Sillan välihampaat valetaan yleensä ko-
nanaan teräksestä. Tällaiset sillat teh-
dään myös jonkinlaisilla akryylifaseteilla.
Kultaa käytetään harvemmin tällaisissa
töissä. Mm. Moskovan klinikassa ei lain-
kaan tehty kultatöitä.

Proteesimateriaalina käytetään Neu-
vostoliitossa valmistettua akryyliä. Pro-
teesit, jotka me näimme, oli hyvin yksin-
kertaisesti työstetty, hampaat olivat yksi-
värihampaista. Osaproteesissa käytetyt
pinteet oli taivuttamalla tehty teräslan-
gasta.

Metalliproteesit oli valettu niinkään
omassa maassa saatavissa olevasta kro-
mikoboltti lejeeringistä. Valumenetelmä-
nä oli se, että vahatyö nostetaan pois
mallilta, jonka jälkeen se valetaan ja
työstetään. Kertavalumenetelmää ei käy-
tetä, vaan osat juotetaan yhteen.

Orthopediset laitteet, joita näimme,
olivat kaikki irroitettavia (Schwarz ja
Fränkel). Kitalakihalkio ym. sellaiset ta-
paukset hoidetaan jo imeväisikäisenä. Ke-
ramisia töitä emme nähneet lainkaan.

Mitä laboratorioihin tulee, totesimme
jokaisen tekniikan työpöytäan liitetyn
imulaitteen hiomapölyn poistoa varten.
Teräsvaluun näimme käytettävän nyky-

aikaista keskipakoislinkoa. Hammaslääkäreiden käytössä oli osittain turbiiniporakoneita käytettävissä.

Klinikkavierailujen päätteeksi meillä oli tilaisuus yhteisiin päivällisiin ja keskusteluihin hammaslääkäriryhmän kanssa. Vastaanotto eri klinikoissa oli erittäin ystävällistä. Muutamat hammaslääkäreistä osasivat saksaa ja pian virisi mielenkiintoisia keskusteluja ja ammattia koskevaa mielipiteiden vaihtoa.

Retkemme päätteeksi meillä oli vielä tilaisuus vierailla ooppera-, teatteri- sekä balettiesityksissä. Lisäksi retki Novgorodiin sekä Sagorskiin täydensi kaikin puolin onnistunutta ja erittäin mielenkiintoista matkaa. Kaikki osanottajat olivat yksimielisiä siitä, että vierailu Neuvostoliitossa kannatti.

Keskusteluista ja havannoista klinikoissa

Hammasteknikomest. Horst S. Schapitz, Fa. Dentaurum, Pforzheim

Ensimmäisen kerran sodan jälkeen 12 saksalaisella hammasteknikolla oli tilaisuus matkustaa Neuvostoliittoon. Ajatus tällaisen tutustumismatkan järjestämiseen syntyi müncheniläisen varatuomari H. Gassnerin toimesta. Sallittakoon tässä yhteydessä kiittää häntä kaikista matkan järjestelyä koskevasta alkuvaiheesta. Matkan tarkoituksena oli tutustua Neuvostoliiton työolosuhteisiin ja työmenetelmiin meidän alallamme sekä ammatillisten kontaktien solmiminen.

Ammatilliseksi kohokohdaksi muodostui ilman muuta vierailu moskovalaisessa poliklinikassa ja tietysti erikoisesti sen proteettisella osastolla. Tämän osaston vastaanottohuoneessa voitiin suorittaa hoitotoimenpiteitä kuudelle potilaalle yhtäaikaan.

Ryhmällämme oli tilaisuus seurata, miten potilaalle valmistettiin kokopurenta.

Oli mahdollista todeta kokopurennan moitteeton artikulointi, hyvä pysyvyyssuussa, hampaiden anatomisuus. Hampaat olivat tässä tapauksessa kaksivärisiä akryylihampaita. Pääasiallisesti kipsillä otetut funktiojäljennökset kuuluvat itsestään selvänä asiana tällaisissa töissä. Myös alginaatti jäljennösaineita oli käytettävissä, mutta niiden kalleuden takia niitä käytetään ainoastaan erittäin vaikeissa osaproteesitapauksissa. Jokainen potilas saa joka 4. vuosi uuden proteesin maksutta.

Osaproteesit tehdään joko akryylistä tai byygeliproteeseina teräksestä. Vahatyössä näimme käytettävän sähkölämmitteistä vahaveistä. Keskipakoislinko sekä sähkötoiminen esilämmitysuni kuului niinkään laboratorion välineistöön.

Kaikki keskustelut olivat erittäin avoimielisiä ja yhdessä pohdittiin eri työmenetelmien hyvistä ja huonoista puolista. 'Matkamuistoksi' saimme tsekkiläistä valmistetta olevia vaha-valupinneprofiileja, samoin neuvostoliittolaista valmistetta olevan sarjan kokopurennan hampaita. Melkein kaikki alalla käytettävät raaka-aineet olivat kotimaista valmistetta.

Kokemuksien vaihtoa

Eräät matkalaisista olivat ottaneet mukaan näytetöitä. Mm. demonstroitiin erään laboratorion valmistamia siltatöitä, jotka erikoisesti kiinnostivat neuvostoliittolaisia kollegoja. Muistoksi ojennettiin erilaista painettua aineistoa mm. Remanit-yhtiön moniväripainettua kuvastoa »Nykykaista protetiikkaa».

700 km pituinen matka Moskovasta Leningradiin tehtiin nykyaikaisissa matkuvuonissa 8 tunnissa. Leningradissa kuului ohjelmaamme tutustuminen eräseen kaupungin kuudestatoista poliklinikasta. Serjenskin kaupunginosan poliklinikan kaikki hoituhuoneet olivat valoisia ja varustettu modernein laittein. Uni-

tit-turbiineineen ne olivat tsekkiläistä valmistetta (Chirana). Lapsia varten oli oma odotushuone. Odotushuoneen seinällä näimme erilaisia proteeseja esittäviä tauluja.

Myös Leningradissa ryhmämme mukaantuoma näytetyöaineisto herätti suurta mielenkiintoa. Informaatioaineistomme otettiin kiitollisuudella vastaan. Suurta ylpeyttä tuntien meille näytettiin muutamia New Symplex artikulaattoria esittäviä esitteitä vuodelta 1963. Saimme kuitenkin sen vaikutelman, että tämänlaatuiset lahjat olisivat mitä tervetulleimpia täällä.

Kierrellessämme täällä Leningradissa samoin kuin Moskovankin klinikoissa, panimme merkille, ettei kukaan työskennellyt ilman valkoista päänsuojaa (»kirurginhuppua»). Ilmeisesti siellä on olemassa nimenomainen määräys sellaisen pakollisuudesta. Erikoinen »vetonaula» eräässä klinikassa oli erittäin hyvän näköinen naisteknikko työskentelemässä putsausmoottorin ääressä. Hymyillen totesimme, että hän on varmasti eniten valokuvattu naisteknikko Neuvostoliitossa.

Syksyllä on tarkoitus järjestää uusi tutustumismatka ja voidaan jo tässä vaiheessa todeta: se kannattaa.

KOL-DUER

Uusi malli- ja tappimateriaali.

Käyttöohje: Kol Dür sekoitetaan kuten kipsi, neste/jauhe.

Se sekoitetaan kulloinkin haluttuun paksuuteen, joko valettavaksi, täpättäväksi tai muotoiltavaksi.

Kol-Dür'iä työtetään normaali-menetelmin. Sitä voidaan myös kiillottaa. Stanssin kovettuminen tapahtuu 60—80°C lämmössä, 20

—40 min. Näin saadaan erittäin kovia ja kestäviä malleja, joita voidaan heti työstää.

Kol-Dür'iä voidaan käyttää kaikessa muotoilutekniikassa. (Säilyy muuttumattomana +200°C lämpötilaan saakka.)

Sekoitettaessa otetaan puhtaalla spaattelilla (ruostumaton, agaatti, muovi) tarpeellinen määrä jauhetta, johon sekoitetaan nestettä niin paljon, että saadaan kulloinkin haluttu seos, paksumpi tai ohuempi. On kuitenkin vältettävä käyttämästä aivan vedenhutusta seosta, koska tällöin voi valmiissa työssä esiintyä kerrostumia. Juurijatkeina voidaan käyttää kaupan olevia metalli tai muovisia juuritappeja. (Ruostuvia juuritappeja ei saa käyttää.) Sekoitetaan hyvin, jotta saadaan homogeeninen seos.

Tärytettäessä annostellaan pienissä erissä, että saadaan varmasti alla oleva ilma pois. Kovettaminen tapahtuu kätevimmin lämpökaapissa 60—80°C lämmössä 20—40 min. Aika on riippuvainen mallin suuruudesta. Paksusta massasta muovailut työt annetaan kovettua 10 min. kauemmin.

Kaikkiin Silikon- ja kumimasoihin voidaan Kol-Dür ilman muuta valaa. Kaikkiin jäljennösaineitten ominaisuuksia tehdas ei kuitenkaan tunne, joten epäilyttävissä tapauksissa on edettävä kyselemällä ja kokeilemalla. Tapauksissa, jolloin on käytetty alginaattia, termoplastista stenssiä tai muovista suulusikkaa on Kol-Dür sekoitettava niin paksuksi kuin mahdollista ja annettava esikovettua pienellä lämmöllä, jonka jäl-

"HAMMASTEKNIKKO"-lehden seuraava numero ilmestyy, joulukuun puolessa välissä. Tähän numeroon aiottu aineisto pitää olla toimituksessa marraskuun 20 päivään mennessä.

Toimitus

Huomatkaa

Seuraavassa numerossa, joka on samalla joulunumero, julkaistaan jälleen joulunonnitteluja kuten viime vuonnakin. Tätä varten olisi jokaisen syytä huomioida tämä ja lähettää nimensä toimitukselle sekä maksu mk 1:— riviltä.

Alaosastot voisivat keskuudestaan kerätä nimet ja lähettää ne yhtenä lähetyksenä toimitukseen.

Muistakaapa tätä onnittelumuotoa ja samalla ammattitovereitanne.

Toimitus

MYYTÄVÄNÄ

täydellinen hammaslääkärin kalusto ja instrumentit. (Ritter-unit, potilastuoli, instrumenttikaappi, sterilisaattori ym.)

Lähemmin **Kokkola**, Torikatu 32
puh. 24 59

keen työ kovetetaan lopullisesti lämpökaapissa.

Kol-Dür'in kutistuma on käytännöllisesti katsoen merkityksätön. Sekoituskuppi ja spaatteli puhdistetaan välittömästi täppäyksen jälkeen juoksevilla vedellä.

Oy Dentaldepot Ab

URHEILUPALSTA

Kilpailukutsu

HAMMASMALJA KILPA

Turussa 8. 12. 1968 kla 12. Kaikkiaan 8 sarjaa.

Ilmoittautumiset 30. 11. 1968 mennessä A. Lehtoselle, Betaniankatu 1 A 3, Turku 5, tai puhelimella toimeen 35 62 25, kotiin 35 60 48.

MERKKIVUOSIA

1. 10. täyttää 50 vuotta hammasmeknikko *Kurt-Erik Tuominen*.

16. 10. täyttää 50 vuotta hammasmeknikko *Erkki O. Vuori*. Hänen kohdallaan on toiminnan ja ammattikunnan hyväksi tehty työ-sarka laaja ja monipuolinen. Hän on istunut aikoinaan Liiton hallituksessa, vuodesta 1950 lähtien hän on kuulunut lehtemme toimituskuntaan ja edelleenkin. Liiton avustuskassan sihteerinä hän on ollut sen perustamisesta lähtien. Edelleen hän on Hammastarvike Oy:n johtokunnan sihteerä. Tämä jo osoittaa E.O:n innokasta mukana oloa ammattikuntamme riennöissa. Toivokaamme edelleenkin voimia riittävän ammattikuntamme hyväksi, vaikka puolivuosisaitainen pylväs onkin saavutettu.

18. 11. täyttää 50 vuotta erikoishammasteknikko *Max Holm*.

20. 11. täyttää 50 vuotta hammasmeknikko *Mauno Bäckman*.

Näille kaikille parhaimmat ja sydänlämpöiset onnittelumme.

HASA Oy tiedoittaa...

Sesongin alkaessa palvelee Teitä Wilde jälleen seuraavin artikkelein:

Retenttiokuulat (kultatöihin)
Anticoll (akryylitappien eriste)
Antiwax (vahanpoistoon "spoolatessa")
Silicon (hampaiden suoja-aine kyvetissä)
Wil-i (eristysneste)
Planusil (jäljennösaine)
Planusil-S (jäljennösaine)
K & B materiaali (fluorisoiva siltamateriaali keitto)
Wilsin (K & B materiaalin korjausaine kylmä)
Planovac (posliinietuhammas fluorisoiva)
Planuform Super (posliinietuhammas)
Sirius Rex (akryylietuhammas fluorisoiva)
Sirius Rex (akryylitakahammas)
Rex Brillant (akryylietuhammas fluorisoiva)
Rex Brillant (akryylitakahammas fluorisoiva)
Wilde-Hartglanz (kiilloitusaine)
Löffel-Material (henkilökoht.lusikka-akryyli)
Decklack (päällepolttolakka)
Akryylit (keitto 15 ja 30 min.)
Akryylit (korjaus)
Akryylit (kirkas keitto)

hyvillä tarveaineilla hyviin tuloksiin...

PS. hampaiden värit seuraavat:

112, 113, 120, 121, 122, 123, 124 125, 126, 127, 131, 132, 140, 141

Teitä palvelee

HASA OY

Annankatu 20. b. Helsinki 12, puh. 645 781, 645 782.

UUTUUS

DC Cristobalit
upotusmassa

Verraton vihreä upotusmassa

Tarkkuutta mallivaluihin ja valutekniikkaan.

- sileä valu
- vähäinen vaiva viimeistelyssä
- sopii tarkasti paikalleen

Maahantuojat: Berner Oy Et.ranta 4 Hki 13
Myynti: Oy Dentaldepot ja Hammasväline Oy

TÄRKEÄ TIEDOTUS!

VITA ZAHNFABRIK ON VALTUUTTANUT VEIKKO AUER'in TUOTEIDENSA YKSINMYYJÄKSI SUOMESSA.

Teemme parhaamme näiden huipputuotteiden yhä kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi.

LUMIN VACUUM posliinihampaat
LUMIN ACRYL V akrylihampaat
VITADUR kovaposliinimassat
VITA — DEGUDENT massat ja tarvikkeet
VITAFOL suoja-aine
VITA ARTIGRAPH artikulaattori/parallellometri
VITA Vacuumiunit
VITA HAMMASKAAPIT

Pyytäkää esittelyä, tarjouksia ja näytteitä!

Yksinmyynti Suomessa:

VEIKKO AUER

Puh. 14 213 — Vuorikatu 22 A, Helsinki 10

Hammaskultaa

LEVYÄ LANKAA VALUA

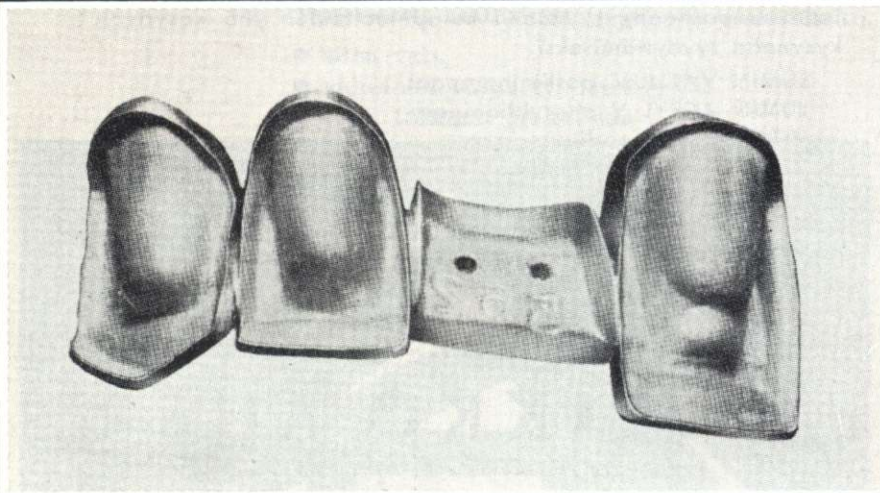
Westerback Oy

(NW)

Helsinki 10, Eerikinkatu 7, puh. 64 12 34

DEGULOR®

Aikamme hammaskulta

Degulor M kullasta valmistettu valu.

Degulor valuseokset vastaavat ADA no 5 ja Federal-specifikation QQ-G-540 vaatimuksia.

Teknillisiä tietoja Degulor-kultaseoksista:

Metalliseos	Tyyppi ADA no 5 mukaan	Sulamis- lämpö °C	Brinelli- kovuus kg/mm ²		Kestävyys kg/mm ²		Juoksuraja kg/mm ²		Venyminen %		Om.paino g/cm ³
			p	k	p	k	p	k	p	k	
Degulor C	III kova	935-860	119	144	48	59	37	52	52	35	15,8
Degulor M	IV erik. kova	970-900	145	220	59	80	38	70	34	20	15,7

p = pehmeä k = karkaistu

DEGUSSA METALL-ABTEILUNG FRANKFURT AM MAIN

YKSINMYNTI:

HAMMASVÄLINE OY

HELSINKI 10
KESKUSKATU 8
PUHELIN 12 623

TURKU
AURAKATU 8
PUHELIN 27 921

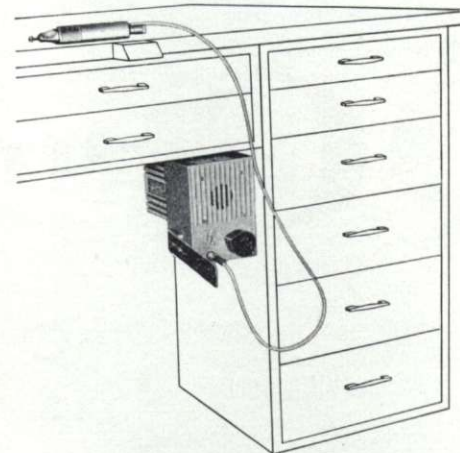
Teknillinen laite

rationalisoituun
työskentelyyn
hammaslaboratoriossa

Uutuus!

KaVo-Nopeajakso-
teknillinen käsikappale,
käyttömootorilla
antaa seuraavat edut:

Kierroslukku 48.000 k/min. asti
erikoisen tarkoituksenmukainen
terästyöhön.

Kevyt ja erittäin hyvin tasapai-
noitettu käsikappale.

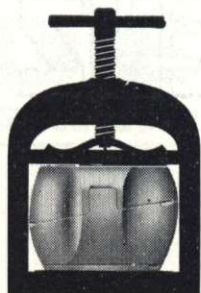
Äänetön, värinätön käynti, voi-
makkaalla läpipuhalluksella.

Pienet varaosa ja huoltokustan-
nukset.

Täysin vaaraton työskennellä,
koska SF-käyttömoottori toimii
heikkovirralla.

Pyytäkää erikoisseloste

KALTENBACH & VOIGT Suomessa: Oy DENTALDEPOT Ab

Soveltuu työskentelyynne . . .

Paksuimmatkin työt polymerisoituvat täysin 20 minuutin keitossa tai hitaassa prosessissa yli yön. Kumpaakin tapaa käyttäen voitte olla vakuutuneita siitä, että valmis proteesi on aina täysin vapaa huokoisuudesta.

Teidän ei tarvitse sovelluttaa työskentelytapanne QC-20 mukaan, vaan se soveltuu Teille.

QC-20

Saatavana

yleispakkaus	— jauhe, neste ja eristysneste
erillisiä jauheita	— 16 oz, 9 lb., ja 28 lb.
neste	— 10 fl. oz, 80 fl. oz, ja 1 gallona

AMALGAMATED DENTAL
LONDON - ENGLAND

Maahantuoja: OY DENTALDEPOT AB